

VALUE jest projektem finansowanym ze środków Unii Europejskiej, a jego celem jest wspieranie szkół w udoskonalaniu procesów i rezultatów kształcenia poprzez stosowanie praktyk związanych z wielojęzycznością. Projekt VALUE oferuje zestaw narzędzi i zasobów, dzięki którym wielojęzyczność w edukacji formalnej zyskuje dodatkową wartość.

W otwartej Europie wszystkie języki są ważne

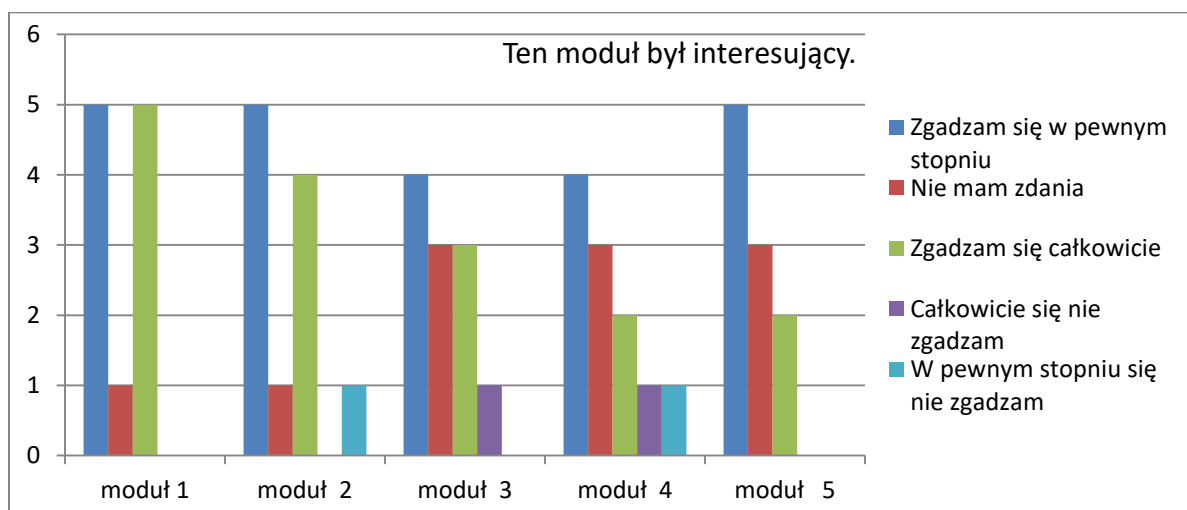
Newsletter nr 3

Przedstawiamy trzeci newsletter projektu VALUE. Mamy przyjemność podać Państwu wiele nowych informacji o projekcie. Przetestowaliśmy nasz program szkoleniowy i ćwiczenia przy współudziale około 150 nauczycieli z różnych części Europy i otrzymaliśmy bardzo pozytywne opinie.

TESTY PLATFORMY INTERNETOWEJ

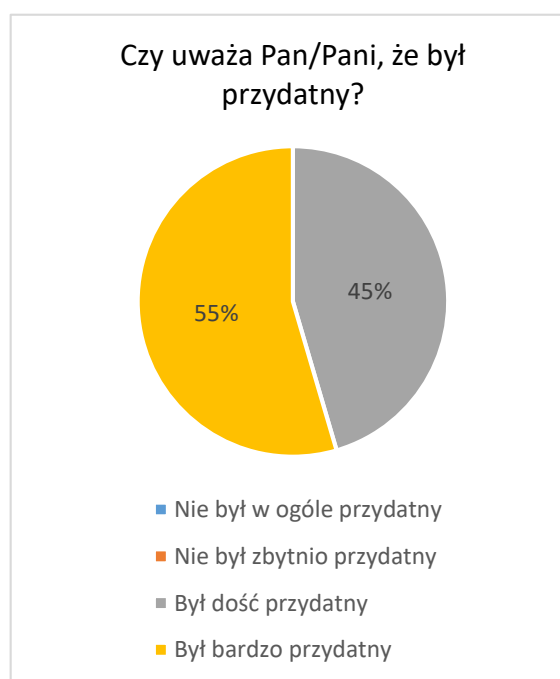
OXFAM ITALIA:

W okresie od stycznia do marca 2017 r. moduły online zrealizowało 12 nauczycieli. Poniżej znajdziecie częściowe podsumowanie udzielonych odpowiedzi w kwestionariuszach ewaluacyjnych.

Nauczyciele stwierdzili, że podobała im się różnorodność językowa, w tym aspekty różnych narracji, różnego stosowania języka, morfologii, komunikacji i wielojęzyczności. Moduł drugi dotyczący języka ojczystego, drugiego języka i dwujęzyczności uznano za bardzo interesujący i łatwy do zrozumienia dzięki zaproponowanym nowym sposobom wykorzystania narzędzi edukacyjnych. Nauczyciele chwalili przede wszystkim prostotę modułu. W trakcie realizacji modułu trzeciego i czwartego, które dotyczyły elementów psycholingwistyki, metody opartej na wielojęzyczności i pluralizmu językowego w dydaktyce, uczestnicy zapoznali się ze sposobami jak można zaangażować uczniów i ich rodziców w życie szkolne.

Moduł piąty dotyczący instrumentów i zasobów przydatnych do wprowadzania edukacji wielojęzkowej do szkolnych programów nauczania przeważnie został dobrze oceniony, ale część nauczycieli wyraziła opinię, że niektóre ćwiczenia nie były zbyt interesujące. Wielu nauczycieli przyznało, że ćwiczenia wykonane w ramach niniejszego szkolenia pozwoliły im rozwinąć umiejętności dydaktyczne. Zaangażowani nauczyciele skorzystali też z ćwiczeń oraz licznych zasobów zaczerpniętych z serwisów Web 2.0. Podsumowując należy uznać, iż nauczyciele byli zainteresowani szkoleniem, a sposób opracowania oraz wybór tematów modułów był bardzo dobry.

Nauczycielom przypadły do gustu wszystkie tematy modułów, ale szczególnie pozytywnie wypowiedali się na temat modułu drugiego, który dotyczył języków ojczystych, drugiego języka, dwujęzyczności i metod dydaktycznych uwzględniających wielojęzyczność, a także modułu piątego dotyczącego narzędzi i zasobów możliwych do wykorzystania w programach edukacyjnych z użyciem nowych technologii. Mniejszym zainteresowaniem nauczycieli cieszyła się tematyka psycholingwistyczna. Stwierdzono, że niektóre tematy powtarzały się. Wskazano, że dobrym rozwiązaniem byłoby udostępnienie materiałów szkoleniowych do pobrania.

Niektórzy nauczyciele poświęcali 2 godziny tygodniowo na spotkania z rodzicami swoich uczniów, aby materiały edukacyjne w innych językach i zdecydować o sposobie realizacji ćwiczenia z wykorzystaniem storytellingu.

W niektórych klasach przygotowano plakaty z liczbami i słowami w językach obcych, a rodzice uczniów opowiadali bajki w swoich ojczystych językach.

CARDET:

Na Cyprze szkolenie zrealizowano w szkole partnerskiej przy współudziale kilku nauczycieli z innych szkół, którzy także wyrazili chęć uczestniczenia w projekcie. Byli to nauczyciele języków, w tym języków obcych, oraz sztuki, a także wychowawcy klas uczestniczących w projekcie. Wszyscy oni mieli już doświadczenie w pracy z uczniami wielojęzycznymi, ponieważ w szkole tej uczą się dzieci ze społeczności postępujących się różnymi językami.

Wszyscy nauczyciele stwierdzili, że moduły online są dość interesujące i docenili ich wartość edukacyjną, ponieważ dzięki nim uzyskali nowe informacje dotyczące istotnych aspektów swojej pracy z uczniami. Uczniowie mieli od 10 do 12 lat. Ich kraje pochodzenia to: Cypr, Rosja, Bułgaria, Syria, Liban i Wielka Brytania. Niektórzy uczniowie byli dziećmi z mieszanych małżeństw, w których jedno z rodziców było pochodzenia cypryjskiego, a drugie pochodziło z innego kraju.

Storytelling zyskał dużą popularność wśród nauczycieli, ponieważ ćwiczenie to uznano za bardzo przydatne w przekazywaniu znaczeń i informacji, zwłaszcza w klasach wielojęzycznych. W ramach warsztatów ze storytellingu nauczyciele nagrali różne filmy, włączając w to do ćwiczenia elementy zajęć artystycznych i językowych. Wszystkie filmy zamieszczono na stronie internetowej projektu VALUE. Uczniowie tworzyli różne projekty, na różne tematy i opowiadali historie, aby przekazać konkretne treści. W tym celu używali takich pomocy jak figurki z gliny, rysunki kościołów (przedstawiających cypryjskie zabytki), różne przedmioty itp.

Ogólnie nauczyciele stwierdzili, że podczas ćwiczeń w klasie panowała bardzo dobra atmosfera, a uczniowie czuli się swobodnie. Ćwiczenia te wymagały od uczniów aktywności i kreatywności, co stanowiło kolejny czynnik decydujący o ich skutecznej realizacji. Ponadto w niektórych ćwiczeniach konieczne było użycie nowoczesnych technologii.

UNIWERSYTET FRIEDRICH-ALEXANDER (FAU):

W Niemczech szkolenie w ramach projektu VALUE realizował nauczyciel szkoły podstawowej uczący takich przedmiotów jak muzyka, plastyka, wychowanie fizyczne, matematyka, język niemiecki i język angielski. Nauczyciel ten miał już doświadczenie w pracy z dziećmi wielojęzycznymi, ponieważ do szkoły uczęszczały dzieci z różnych społeczności kulturowych i językowych. Nauczyciel przeprowadził ćwiczenie słuchowe „Zanurzenie się w języku i zintegrowane nauczanie języka: B1. Odgłosy zwierząt”, które bardzo spodobało się uczniom. Dzieci były zaskoczone i rozbawione. Omawianie różnych świąt w klasie wielojęzycznej również może być bardzo interesującym ćwiczeniem, odpowiednim nie tylko do rozwoju takich kompetencji językowych jak umiejętności czytania i mówienia, ale również do lepszego

rozumienia różnic kulturowych. Dlatego nauczyciel wybrał ćwiczenie „B2. Różne święta: Boże Narodzenie” ze strony internetowej projektu VALUE.

Nauczyciel podsumował swoje wnioski stwierdzeniem, że wspomniane ćwiczenia mają bardzo pozytywny wpływ na uczniów, dzięki nim stali się oni bogatsi o nowe doświadczenia językowe, pozwalające im odkrywać świat i różnice kulturowe, a to z kolei sprawia, że stają obywatelami zjednoczonej Europy.

SPOŁECZNA AKADEMIA NAUK

W Polsce w szkoleniu pilotażowym, w którym wykorzystano materiały z platformy szkoleniowej projektu VALUE, uczestniczyło 15 osób. Szkolenie ukończyło 9 uczestników. Moduły zamieszczone na platformie internetowej spotkały się z dość pozytywnym przyjęciem. Nauczyciele stwierdzili, że są one ciekawe i przydatne. Największym zainteresowaniem nauczycieli cieszyły się tematy dotyczące zastosowania nowoczesnych narzędzi i aplikacji internetowych w edukacji wielojęzycznej. Nauczyciele docenili również te części szkolenia, które dotyczyły działań mających na celu integrację rodzin wielojęzycznych ze środowiskiem szkolnym i lokalną społecznością. Warto wspomnieć, że nauczyciele musieli być bardzo zmotywowani, aby zrealizować fazę pilotażową projektu, ponieważ treść szkolenia jest dość obszerna i czasochłonna. Jednakże ich opinie były stosunkowo pozytywne i przekazali nam, że wykorzystają materiał w swojej pracy dotyczącej kwestii wielojęzyczności.

„Szkolenie i ćwiczenia uzmysłowiły mi, że rozwój świadomości językowej nauczycieli (i uczniów) stanowi bardzo ważny czynnik w pracy nauczycieli” — *opinia jednego z uczestników.*

UNIwersYTET W SALAMANCE (USAL):

W świecie postępującej globalizacji nasze szkoły przyjmują wielu uczniów z różnych środowisk kulturowych i językowych, a wielojęzyczność staje się nieodłącznym elementem edukacji szkolnej. Dlatego istnieje pilna potrzeba rozwoju tych aspektów pracy nauczyciela, które pozwalają na uwzględnienie znaczenia ojczystego języka i kręgu kulturowego, aby stworzyć trwałą pozytywną więź między pochodzeniem kulturowym dzieci a ich nauką w szkole. W tym sensie uczestnictwo w projekcie VALUE stanowi zarówno bodziec, jak i wsparcie dla zaangażowanych nauczycieli, ponieważ pozwala im spojrzeć na kwestie wielojęzyczności z różnych punktów widzenia i uwzględnić te odmienne perspektywy w pracy z uczniami.

Podczas szkolenia pilotażowego w ramach projektu VALUE Uniwersytet w Salamance współpracował z CEIP Santa Catalina, szkołą podstawową w Salamance w Hiszpanii. Uczestnikami projektu byli pracownicy Wydziału Nauk Pedagogicznych uniwersytetu, 8 nauczycieli, 6 grup uczniów w wieku od 9 do 12 lat i 3 studentów studiów magisterskich dla przyszłych nauczycieli (specjalizacja: pedagogika) oraz edukatorów ICT.

Szkolenie składało się z ćwiczeń wykonywanych bezpośrednio w klasie oraz kursu online umożliwiającego samokształcenie. Uczestnicy mogli sami wybierać moduły szkoleniowe oraz treści, które były dla nich najistotniejsze. Opinie zebrano w trakcie rozmów z nauczycielami uczestniczącymi w kursie online. Wysoko oceniono trzy pierwsze bardziej teoretyczne moduły, a w szczególności — jak w przypadku dwóch ostatnich modułów — propozycje materiałów do wykorzystania w pracy z uczniami, które posłużyły za inspirację do zorganizowania szkolnej wystawy [Santa Catalina por el mundo](#), jak również warsztaty ze storytellingu [Travelling around the world \(Podróż dookoła świata\)](#).

„Na podstawie mojego osobistego doświadczenia mogę stwierdzić, że materiały i szkolenie oferowane w ramach projektu VALUE pomogły mi lepiej radzić sobie z pewnymi aspektami edukacji wielokulturowej, takimi jak praca z uczniami mówiącymi różnymi językami ojczystymi; zastosowanie narzędzi technologicznych do przygotowywania map, infografik czy innych materiałów do storytellingu; uwzględnienie różnic etnicznych, religijnych i kulturowych w taki sposób, aby stanowiły dodatkowy atut i otwierały przed uczniami nowe możliwości” – mówi Inmaculada Hernández Martín, przyszła nauczycielka uczestnicząca w kursie.

CYFROWY STORYTELLING

Zarówno warsztaty ze storytellingu, jak i przewodnik dla nauczycieli mają na celu promocję tej metody pedagogicznej jako narzędzia do wykorzystania w pracy w środowisku wielojęzycznym i wielokulturowym. *Przewodnik wprowadzania wielojęzyczności w szkole przy wykorzystaniu cyfrowego storytellingu* to rodzaj podręcznika dla nauczycieli. Zawiera przydatne, jasne i zwięzłe informacje dotyczące zarówno cyfrowego storytellingu, jak i skutecznej metody nauczania i uczenia się, a także praktyczne wskazówki dotyczące zastosowania tej metody w pracy dydaktycznej z uczniami wielojęzycznymi.

W poszczególnych krajach partnerskich zorganizowano warsztaty dla nauczycieli dotyczące wykorzystania cyfrowego storytellingu w ich klasach, a następnie nauczyciele zastosowali tę metodę w praktyce w pracy z uczniami. Do dyspozycji mieli narzędzia, przykłady i metody przedstawione w przewodniku. Następnie dzielili się swoimi przemyśleniami, wątpliwościami i nadziejami w trakcie spotkania grupy docelowej w celu omówienia doświadczeń związanych z pracą z uczniami. Nauczyciele podkreślali, że wykorzystanie cyfrowego storytellingu stanowiło dla nich możliwość rozwoju zawodowego. Z kolei dla uczniów była to okazja do zaprezentowania umiejętności, których nie wykazywali podczas zwykłych lekcji. Według nauczycieli metoda ta pobudza kreatywność uczniów i pozwala im lepiej poznać własne możliwości.

Warsztaty z cyfrowego storytellingu przeprowadzono w krajach partnerskich na różnych poziomach edukacji — w szkołach podstawowych, gimnazjach i liceach. Nauczyciele i uczniowie realizujący swoje projekty preferowali film jako formę cyfrowej opowieści. Każdy kraj partnerski

sam mógł wybrać zarówno tematy warsztatów, jak i tematy historii tworzonych przez uczniów. Najczęściej wybierano takie tematy jak: znaczenie różnorodności, różnorodność kulturowa, tożsamość kulturowa i językowa oraz problem uchodźców. Uczniowie ocenili warsztaty bardzo pozytywnie. Wskazali na atrakcyjność storytellingu jako metody przyswajania wiedzy. Szczególnie podobały im się wspólna praca, tworzenie filmów i możliwość połączenia nauki i zabawy. Podkreślili również, że projekty z wykorzystaniem cyfrowego storytellingu pozwoliły im rozwinąć swoje umiejętności językowe w sposób o wiele bardziej interesujący i efektywny niż w trakcie zwykłych zajęć lekcyjnych. Zarówno nauczyciele, jak i uczniowie w sposób jednoznaczny wyrazili gotowość wdrożenia kolejnych projektów wykorzystujących cyfrowy storytelling w przyszłości.

Zachęcamy do odwiedzenia strony internetowej projektu VALUE, gdzie można obejrzeć filmy nagrane podczas warsztatów ze storytellingu zorganizowanych w krajach partnerskich: <http://valuemultilingualism.org/index.php/en/elearning>.

NAJBLIŻSZE PLANOWANE DZIAŁANIA

Partnerzy zakończyli szkolenia dla nauczycieli i obecnie pracują nad zorganizowaniem wielojęzycznych wystaw w swoich krajach. Więcej informacji wkrótce.

DANE KONTAKTOWE:

Strona internetowa projektu: www.valuemultilingualism.org

E-mail: info@valuemultilingualism.org

Facebook: <https://www.facebook.com/valueerasmusproject/>